

Statistik om kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser 2020

Under 2020 hade drygt 379 000 personer insatser inom den kommunala hälso- och sjukvården och av dessa var nästan 310 000 personer 65 år eller äldre. Hälften av de som får insatser är kvinnor i ålder 65 år och äldre.

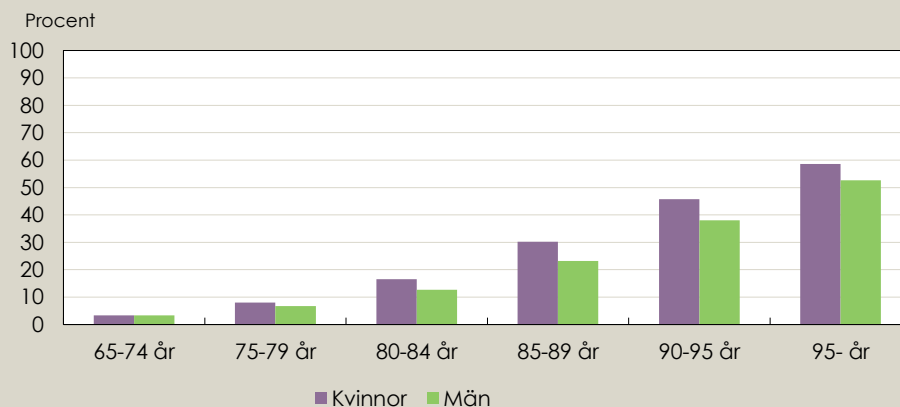
Bortfall

En ny föreskrift trädde i kraft 2020 vilket innebär att registret över kommunal hälso- och sjukvård kompletteras med uppgifter om vilka patientrelaterade vårdåtgärder enligt Klassifikation av vårdåtgärder (KVÅ) som utförts av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal med kommunen som vårdgivare. På grund av tekniska problem i flertalet kommuner är bortfallet så pass stort att det inte är möjligt att publicera denna information för 2020. Publicering rörande vilka som fick kommunal hälso- och sjukvård är dock möjlig trots visst bortfall. Mer information hittar du i kvalitetsdeklarationen.

Äldre kvinnor största gruppen

Drygt 379 000 personer var någon gång under 2020 mottagare av kommunal hälso- och sjukvård och av dessa var nästan 310 000 personer 65 år eller äldre. I åldersgruppen 65 år och äldre var 61 procent kvinnor och 39 procent män. Könsfördelningen är jämnare bland personer yngre än 65 år. I denna åldersgrupp var 51 procent kvinnor och 49 procent män. Av de som fick kommunal hälso- och sjukvård var hälften kvinnor i åldern 65 år och äldre. Näst största grupp är män i åldern 65 år och äldre, som utgör 32 procent.

Figur 1. Andel av befolkningen med minst en åtgärd i december 2020 fördelade efter ålder och kön

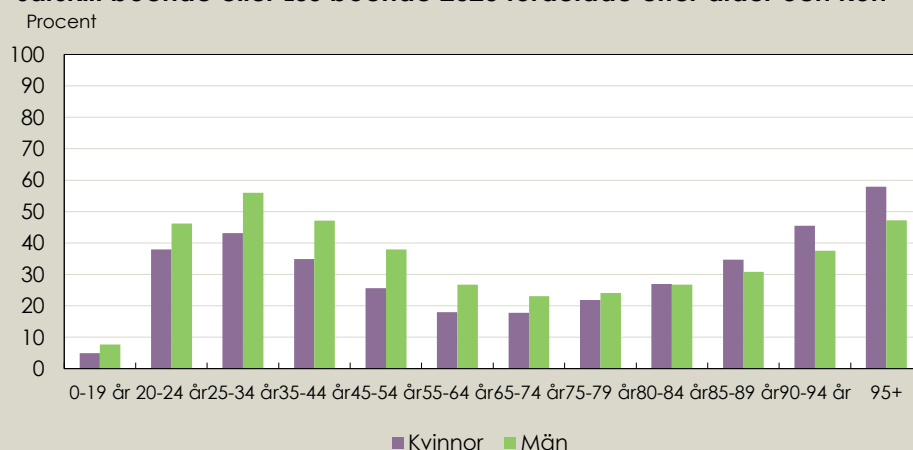
Källa: Registret över kommunal hälso- och sjukvårdsinsatser, Socialstyrelsen

Skillnaden i kommunal hälso- och sjukvård mellan män och kvinnor i åldern 65 år och äldre orsakas av främst två förhållanden; dels att det finns fler kvinnor än män i denna åldersgrupp, och dels att andelen äldre kvinnor av befolkningen som får kommunal hälso- och sjukvård är högre än motsvarande andel bland män, se figur 1.

Tre av tio bor i särskilt boende eller LSS boende

Kommunal hälso- och sjukvård ges i ordinärt boende (hemsjukvård) och i särskilda boendeformer som särskilt boende för äldre¹ och personer med funktionshinder² samt LSS boende³. Av de som fick insatser inom kommunal hälso- och sjukvård någon gång under 2020 så bodde drygt 71 000 kvinnor (32 procent) och drygt 47 000 män (31 procent) i särskilt boende eller LSS boende. Det finns skillnader mellan kvinnor och män. Fram tills 80-års åldern var andelen som fick kommunal hälso- och sjukvård och som bodde i särskilt boende eller LSS-boende högre bland män än kvinnor. I åldern 80-84 år var det lika vanligt bland kvinnor och män. Därefter var det vanligare bland kvinnor. Högst andel bland männen var det i åldersgruppen 25-34 år där 56 procent av männen som fick insatser inom kommunal hälso- och sjukvård bodde i särskilt boende eller LSS-boende. För kvinnor var det högst andel i åldern 95 år och äldre där 58 procent av de som fick kommunal hälso- och sjukvård bodde i särskilt boende.

Figur 2. Andel med kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser som bor i särskilt boende eller LSS boende 2020 fördelade efter ålder och kön

Källa: Registret över kommunal hälso- och sjukvård, registret över insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade samt registret över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning, Socialstyrelsen

¹ Individuellt behovsprövat boende i form av särskilda boendeformer för service och omvårdnad som kommunerna, enligt 5 kap. 5 § socialtjänstlagen (2001:453), ska inrätta för äldre människor som behöver särskilt stöd.

² Bostäder med särskild service enligt 5 kap. 7 § socialtjänstlagen (2001:453).

³ Bostad med särskild service, annan särskilt anpassad bostad för vuxna enligt 9 kap. 9 § lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) eller bostad med särskild service, familjehem för barn och ungdom enligt 9 kap. 8 § LSS.

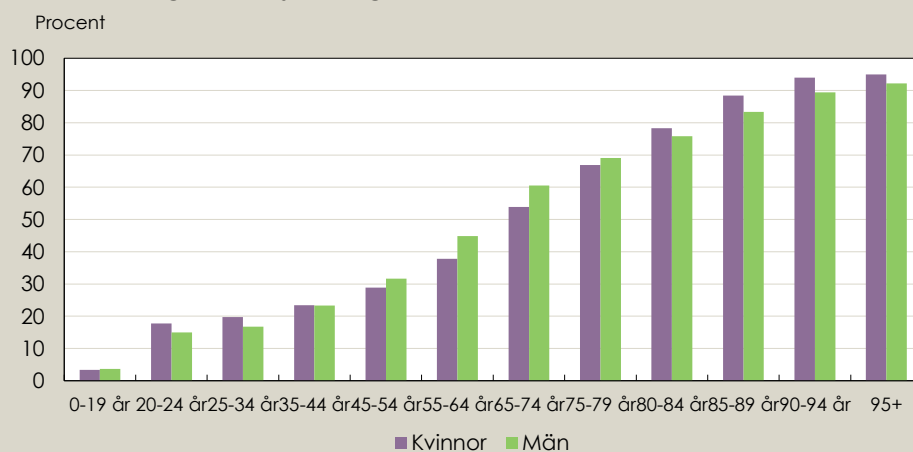
Kommunal hälso- och sjukvård

Med kommunal hälso- och sjukvård avses vård och behandling som genom kommunens åtagande och ansvar ges i särskilda boendeformer, dagverksamhet och hemsjukvård i ordinärt boende. Ansvaret för hemsjukvård i ordinärt boende och i så kallat biståndsbedömt trygghetsboende förutsätter att kommunen har kommit överens med regionen om att ta över sådant ansvar (12 kap. 1 och 2 §§ och 14 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen [2017:30]). I den kommunala hälso- och sjukvården finansierar kommunen insatser utförda av bland annat sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter, vilket är de vanligast förekommande professionerna. Ett fåtal dietister finns också att tillgå. Läkare finansieras av regionerna och rapporterar därför inte in till kommunala hälso- och sjukvårdsregistret.

Andelen med bistånd ökar med ålder

En stor andel av de som har kommunal hälso- och sjukvård har också bistånd enligt socialtjänstlagen⁴ såsom hemtjänst, särskilt boende, trygghetslarm, matdistribution, ledsagning, dagverksamhet, korttidsplats, kontaktperson eller familj, boendestöd, avlösning av anhörig och annat bistånd. Det är stora ålderskillnader och andelen som har bistånd enligt socialtjänstlagen ökar med stigande ålder, se figur 3.

Figur 3. Andel med kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser som har bistånd enligt socialtjänstlagen 2020 fördelade efter ålder och kön

Källa: Registret över kommunal hälso- och sjukvård och registret över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning, Socialstyrelsen

⁴ 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453)

Tidsserier och regionala skillnader

Omfattningen av statistiken har ändrats över tid. Registret inrättades 2007 och till en början samlade Socialstyrelsen bara in uppgifter om vård i särskilt boende för äldre samt till personer med dagverksamhet enligt SoL. Sedan Ädelreformen (1992) har kommuner succesivt övertagit den regionsfinansierade hemsjukvården och innebär således att omfattningen av registret har ökat. Därtill kan antas att demografiska förändringar med ökad livslängd och medicinska framsteg också har ökat omfattningen av registret. Därför är det naturligt att antalet kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser nationellt har ökat över tid.

Vid publicering av denna statistik är det endast Stockholms län (bortsett från Norrtälje) som inte har kommunaliserat hemsjukvården.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här (välj *Tillhörande dokument och bilagor*):

www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikammen/insatser-i-kommunal-halso-och-sjukvard/

Kontakt

Frågor rörande statistiken
Kristina Klerdal
Telefon: 075-247 30 00
sostat@socialstyrelsen.se

Frågor rörande sakområdet
Eva Lejman
Telefon: 075-247 30 00
eva.lejman@socialstyrelsen.se